

I. DISPOSICIÓN XERAIS

XEFATURA DO ESTADO

- 7351** *Real decreto lei 8/2021, do 4 de maio, polo que se adoptan medidas urxentes na orde sanitaria, social e xurisdiccional, para aplicar após a finalización da vixencia do estado de alarma declarado polo Real decreto 926/2020, do 25 de outubro, polo que se declara o estado de alarma para conter a propagación de infeccións causadas polo SARS-CoV-2.*

I

O pasado 25 de outubro de 2020 entrou en vigor o Real decreto 926/2020, do 25 de outubro, polo que se declara o estado de alarma para conter a propagación de infeccións causadas polo SARS-CoV-2.

A vixencia do dito estado de alarma foi prorrogada ata as 00:00 horas do día 9 de maio de 2021 en virtude do Real decreto 956/2020, do 3 de novembro, polo que se prorroga o estado de alarma declarado polo citado Real decreto 926/2020, do 25 de outubro.

Estando próxima a finalización da vixencia do estado de alarma, conséntase que a situación epidemiolóxica, aínda cando continúa resultando preocupante, presenta elementos de control e contención fundamentalmente debidos á positiva evolución do proceso de vacinación, cunha porcentaxe relevante e crecente de poboación con doses administradas —en particular entre os segmentos máis vulnerables ou expostos— e cunha normalización dos procesos de entrega e distribución das vacinas adquiridas que permite razoablemente augurar unha progresiva inmunización da poboación nos próximos meses. A iso coaduxa a progresiva concienciación e responsabilidade da gran maioría da cidadanía, así como a eficacia das medidas adoptadas polas autoridades sanitarias, tanto estatais como autonómicas.

Nese contexto, non concorren neste momento causas que xustifiquen a pervivencia dun réxime excepcional como é o estado de alarma, previsto na Constitución como un instrumento para asegurar o restablecemento da normalidade en circunstancias extraordinarias, pero que pola súa propia natureza non pode nin debe prolongarse de forma indefinida ou permanente no tempo, e cuxa vixencia temporal está supeditada á necesidade de adoptar medidas de natureza excepcional para previr e controlar graves alteracións como as derivadas da aguda crise sanitaria ocasionada polo SARS-CoV-2.

Por iso, do mesmo xeito que ocorreu noutros países da nosa contorna en relación coa pervivencia dos seus respectivos réximes xurídicos de excepción, a valoración da proporcionalidade entre o actual nivel de gravidade da situación e o recurso ao estado de alarma como réxime de posible limitación de dereitos e liberdades fundamentais determinou que o Goberno da Nación decidise non facer uso da súa prerrogativa constitucional de solicitar do Congreso dos Deputados unha prórroga daquel.

Durante a vixencia e prórroga do estado de alarma as autoridades competentes delegadas adoptaron numerosas medidas ao seu abeiro, cuxa vixencia decaerá no mesmo momento de expiración da prórroga do estado de alarma. Non obstante, a maioría das citadas medidas pódense articular, en caso de necesidade, no marco definido pola Lei orgánica 3/1986, do 14 de abril, de medidas especiais en materia de saúde pública, e pola Lei 33/2011, do 4 de outubro, xeral de saúde pública, e quedan suxeitas ao control xurisdiccional ordinario.

A este respecto, o presente real decreto lei contén, en relación coa situación sanitaria, regulacións puntuais que afectan, por unha banda, o réxime de autorización ou ratificación xudicial das medidas que se deban adoptar en aplicación da lexislación citada cando impliquen limitación ou restrición de dereitos fundamentais, ou cando os seus destinatarios non estean identificados individualmente, o que reforza a súa eficacia e coherencia; por

outra banda, establécense medidas de control sanitario dos pasaxeiros internacionais para prever a introdución de vectores de infección polo SARS-CoV-2 e as súas variantes.

Adicionalmente, durante o tempo de vixencia do estado de alarma reforzáronse os instrumentos de cooperación entre as autoridades sanitarias, fundamentalmente o debate e a adopción de criterios polo Consello Interterritorial do Sistema Nacional de Saúde. O modelo de gobernanza compartida permitiu adaptar as medidas de prevención ás condicións que require a situación en cada ámbito territorial, e continúa plenamente vixente, ao estar definido o mencionado Consello Interterritorial na Lei 16/2003, do 28 de maio, de cohesión e calidade do Sistema nacional de saúde.

En consecuencia, considérase que a lexislación sanitaria citada, unida ás previsións contidas no resto da normativa sanitaria, incluída a Lei 14/1986, do 25 de abril, xeral de sanidade, coas modificacións puntuais introducidas no presente real decreto lei, constitúen un marco xurídico suficiente e adecuado para dar resposta á situación de crise sanitaria nas actuais circunstancias epidemiolóxicas e de control da enfermidade.

Pero a pandemia ocasionada polo SARS-CoV-2 non só foi causa dunha crise sanitaria, senón que provocou unha profunda crise global, económica e social, que tamén golpeou o noso país.

Por iso desde o principio da pandemia, se adoptaron, outras moitas medidas en distintos ámbitos, alén do estritamente sanitario, en particular, de carácter económico e social, cuxa eficacia foi condicionada ao tempo durante o cal estea vixente o estado de alarma, que tamén perderán a súa eficacia o próximo 9 de maio. A elas hai que engadir outra serie de medidas que, aínda que non expresamente condicionadas á vixencia do estado de alarma, foron adoptadas en relación coas consecuencias da pandemia do SARS-CoV-2, co obxecto de paliar os seus efectos negativos sobre o tecido económico e social.

Algunhas destas medidas foron especificamente adoptadas para facer fronte ás situacións de vulnerabilidade social e económica derivadas das graves consecuencias que en todos os ámbitos, ademais do sanitario, supuxo a pandemia ocasionada polo virus SARS-CoV-2.

Ante esta circunstancia faise necesario e urxente prorrogar a eficacia temporal dalgunhas destas medidas mentres subsistan os efectos negativos da pandemia, con independencia da fin da vixencia do estado de alarma, así como adaptar determinadas situacións xurídicas que se verán afectadas pola finalización da vixencia do estado de alarma.

II

O presente real decreto lei estrutúrase en seis capítulos, quince artigos, unha disposición derogatoria e dúas disposicións derradeiras.

O capítulo I establece unha serie de medidas urxentes no ámbito sanitario, relativas ao control sanitario dos pasaxeiros internacionais. Nesta materia faise necesario revisar os aspectos recollidos na disposición adicional sexta do Real decreto lei 23/2020, do 23 de xuño, polo que se aproban medidas en materia de enerxía e noutros ámbitos para a reactivación económica, co obxecto de adaptalos á evolución prevista da pandemia no ámbito nacional e tamén nos principais países emisores de turismo, moi influenciadas polo incremento da cobertura da vacinación, que propiciarán un importante incremento da mobilidade internacional. O obxecto desta medida é que, mantendo os niveis de seguridade nos controis que se realizan ás persoas que chegan a España, especialmente ás que proceden de países de risco, estes se realicen da forma máis áxil posible para que interfiran o menos posible nas dinámicas aeroportuarias e portuarias.

A importancia de detectar de maneira rápida a presenza de casos importados da COVID-19 que puideren xerar gromos no noso país, así como de localizar os contactos estreitos dos casos, supón a necesidade de pór en marcha medidas de índole sanitaria nos portos e aeroportos españois. É especialmente urxente a necesidade de adaptar os mecanismos de control sanitario para poder detectar casos procedentes de áreas con transmisión de variantes de especial preocupación. As ditas medidas forman parte dun sistema global de

detección de casos importados, cuxo éxito virá determinado pola súa identificación precoz e a inmediata adopción das oportunas medidas de control que impidan a difusión incontrolada da enfermidade. Para iso realizouse a evolución do sistema de información *Spain Travel Health-SpTH*, que permitirá a xestión da verificación dos certificados dixitais que se poidan habilitar no marco da Unión Europea, así como mellorar a xestión dos fluxos dos pasaxeiros mediante as comprobacións realizadas previas á viaxe, e facilitará a localización dos viaxeiros sobre os cales haxa que adoptar medidas adicionais ao chegaren para diminuír o risco de importación de casos. Resulta para estes efectos prioritaria a máxima colaboración das axencias de viaxes, operadores turísticos e compañías de transporte aéreo ou marítimo.

Todo iso permitirá elevar o grao de seguridade e confianza dos viaxeiros, limitando así mesmo o risco de transmisión da COVID-19 vinculada aos movementos internacionais.

O capítulo II establece unha serie de medidas extraordinarias aplicables ás xuntas de propietarios das comunidades en réxime de propiedade horizontal. Nas ditas comunidades non se están a desenvolver as reunións de propietarios, dadas as limitacións que se impuxeron á súa realización presencial por causa da COVID-19 e as dúbidas existentes sobre a posibilidade de adoptar acordos de maneira telemática, xa que a Lei 49/1960, do 21 de xullo, sobre propiedade horizontal, omite a posibilidade de desenvolver as reunións de forma telemática.

Por iso, as medidas previstas, en primeiro lugar, buscan encher esta lagoa legal que conduciu a unha paralización das reunións das xuntas, que afecta a obriga de aprobar o plan de ingresos e gastos previsibles, as contas correspondentes e o orzamento anual, así como os nomeamentos dos órganos de goberno. Desta maneira, para paliar esta situación conxuntural provocada polas medidas sanitarias adoptadas contra a pandemia, suspéndese ata o 31 de decembro de 2021 a obriga de convocar e realizar a xunta de propietarios nas comunidades suxeitas ao réxime de propiedade horizontal, así como as obrigas de aprobar o plan de ingresos e gastos previsibles, as contas correspondentes e o orzamento anual. Durante o mesmo período, ou ata a realización da xunta correspondente, entenderanse prorrogados o último orzamento anual aprobado e os nomeamentos dos órganos de goberno.

En segundo lugar, é importante dispor, o máis axiña posible, dun criterio claro, para que as empresas poidan traballar, levando a cabo actuacións nas instalacións das comunidades de propietarios, e que en última instancia os propietarios se beneficien delas. Por iso, permítese que a xunta de propietarios poida ter lugar por videoconferencia ou por conferencia telefónica múltiple, sempre que todos os propietarios dispoñan dos medios necesarios, o que será comprobado polo administrador con antelación á xunta, e se o secretario recoñece a identidade dos propietarios asistentes á xunta e así o expresa na acta. Ademais, neste suposto, será tamén posible a adopción de acordo sen realización de xunta mediante a emisión de voto por correo postal ou comunicación telemática.

Pola súa banda, o capítulo III establece unha serie de medidas extraordinarias aplicables a situacións de vulnerabilidade económica e social que, en esencia, supoñen prorrogar por un prazo de 3 meses desde a expiración da vixencia do estado de alarma, isto é, ata o 9 de agosto de 2021, algunhas das medidas adoptadas para dar cobertura ás ditas situacións de vulnerabilidade, en relación coa garantía de determinadas subministracións e o dereito á percepción do bono social por parte de consumidores e determinados colectivos vulnerables, así como de determinadas medidas de protección no ámbito do arrendamento de vivenda, contidas no Real decreto lei 11/2020, do 31 de marzo.

Así, en primeiro lugar, co obxectivo de garantir a subministración aos consumidores vulnerables de auga, electricidade e gas natural, especialmente nas actuais circunstancias, refórzanse as medidas existentes de protección a través do artigo 4, no cal se adoptan as medidas para consolidar de maneira eficaz a protección dos consumidores vulnerables, en liña co marco efectivo desenvolvido para identificar e reducir de forma estrutural o fenómeno da pobreza enerxética. En definitiva, amplíase ata o 9 de agosto de 2021 a garantía de subministración de auga, electricidade e gas natural aos consumidores vulnerables, prevista na disposición adicional cuarta do Real decreto lei 37/2020, do 22 de decembro, e que estaba condicionada á vixencia do actual estado de alarma.

Adicionalmente, o artigo 5 configura unha nova categorización de consumidor vulnerable, para os efectos da percepción do bono social de electricidade e a protección especial fronte á interrupción da subministración, estendendo esa condición de consumidor vulnerable e, por tanto, o dereito a percibir o bono social nos termos que corresponda, ata o 9 de agosto de 2021, sen prexuízo da posibilidade de acollerse a esa condición en calquera momento anterior ou posterior a esa data, ao abeiro do resto de supostos previstos no Real decreto 897/2017, do 6 de outubro, polo que se regulan a figura do consumidor vulnerable, o bono social e outras medidas de protección para os consumidores domésticos.

Noutra orde de cousas, e co obxecto de atender a realidade social e económica dos fogares, esténdense as medidas de protección en situacións de vulnerabilidade en materia de vivenda establecidas no Real decreto lei 11/2020, do 31 de marzo, polo que se adoptan medidas urxentes complementarias no ámbito social e económico para facer fronte á COVID-19, o cal se modifica para ampliar en tres meses desde a finalización do actual estado de alarma os prazos establecidos.

Desta maneira, en primeiro lugar, mediante o artigo 7 amplíase ata o día de 9 agosto de 2021 a suspensión dos procedementos e lanzamentos de vivenda en situacións de vulnerabilidade, nos supostos e de acordo cos trámites xa establecidos.

Así mesmo, o citado artigo amplía a posibilidade de aplicar unha prórroga extraordinaria do prazo do contrato de arrendamento por un período máximo de seis meses, durante os cales se seguirán aplicando os termos e condicións establecidos para o contrato en vigor, sempre que non se chegase a un acordo distinto entre as partes, a aqueles contratos cuxo vencemento estivese establecido entre o 9 de maio e o 9 de agosto de 2021.

Tamén se estende, ata o 9 de agosto de 2021, a posibilidade de solicitar a moratoria ou condonación parcial da renda cando o arrendador sexa unha empresa ou entidade pública de vivenda ou un gran tedor, nos termos establecidos no dito real decreto lei; e amplíanse por ese mesmo período os contratos de arrendamento de vivenda que poden acollerse á prórroga extraordinaria de seis meses, nos mesmos termos e condicións do contrato en vigor. É dicir, amplíase a posibilidade do arrendatario en tales supostos, o aprazamento temporal e extraordinario no pagamento da renda, sempre que o dito aprazamento ou a condonación total ou parcial desta non se conseguise xa con carácter voluntario por acordo entre ambas as partes.

Pola súa banda, o artigo 8 estende o prazo durante o cal os arrendadores e titulares da vivenda afectados pola suspensión extraordinaria prevista no citado Real decreto lei 11/2020, do 31 de marzo, poderán presentar a solicitude de compensación prevista na disposición adicional segunda do Real decreto lei 37/2020, do 22 de decembro, de medidas urxentes para facer fronte ás situacións de vulnerabilidade social e económica no ámbito da vivenda e en materia de transportes.

O dito prazo era de 1 mes desde a finalización da vixencia do estado de alarma declarado polo Real decreto 926/2020, do 25 de outubro, polo que coa ampliación de tres meses prevista para estas medidas o novo prazo ata o cal se poderá presentar a dita solicitude queda fixado no 9 de setembro de 2021.

A extensión temporal destas medidas responde a razóns de urxencia e necesidade nun contexto en que, tras a finalización do estado de alarma, a recuperación social e económica se producirá de forma progresiva, na medida en que se alcance unha porcentaxe de vacinación que permita recuperar a confianza, e durante un período en que a actividade económica de determinados sectores aínda pode seguir estando suxeita a certas restricións derivadas da evolución e dos efectos da pandemia.

En todo caso, o Tribunal Constitucional avalou de maneira reiterada a adopción de medidas con impacto social en situacións excepcionais e de urxente necesidade. O citado aval demanda a concorrencia material dunha motivación explícita e razoada da necesidade e tamén formal, vinculada coa urxencia que impide acudir á tramitación ordinaria dos textos normativos.

Este real decreto lei cumpre esa doutrina reiterada do Tribunal Constitucional contida en múltiples sentenzas, entre as cales cabería citar a 6/1983, do 4 de febreiro, FX 5;

a 11/2002, do 17 de xaneiro, FX 4; a 137/2003, do 3 de xullo, FX 3; e a 189/2005, do 7 de xullo, FX 3, entre outras moitas.

A súa motivación material deriva da necesidade de afrontar as graves consecuencias do empeoramento da vulnerabilidade de moitas persoas arrendatarias da súa vivenda habituais como consecuencia do actual escenario de paralización, perdas de empregos, reducións sensibles de xornadas e salarios, etc. E a extraordinaria e urxente necesidade forma parte do xuízo político e de oportunidade que lle corresponde ao Goberno (novamente SSTC 61/2018, do 7 de xuño, FX 4, e 142/2014, do 11 de setembro, FX 3).

As medidas adoptadas considéranse, ademais, as necesarias con carácter imprescindible para atender os intereses xerais afectados, e existe (STC 139/2016, do 21 de xullo, FX 3) «unha conexión de sentido ou relación de adecuación entre a situación definida que constitúe o presuposto habilitante e as medidas que no decreto lei se adoptan» (así, desde un principio, STC 29/1982, do 31 de maio (RTC 1982, 29), FX 3, ata outras máis recentes: SSTC 96/2014, do 12 de xuño (RTC 2014, 96), FX 5, e 183/2014, do 6 de novembro (RTC 2014, 183), FX 4).

En definitiva, a extraordinaria e urxente necesidade destas medidas vén xustificada pola situación excepcional derivada da crise sanitaria e económica, da cal deriva que, con independencia da finalización da vixencia do estado de alarma, non se produciu unha recuperación económica que permita recuperar os niveis existentes antes da COVID-19, o que implica o mantemento de graves situacións de vulnerabilidade necesitadas de protección, tanto no ámbito do arrendamento de vivenda como en relación co carácter esencial de determinadas subministracións para os fogares.

A grave situación no ámbito económico e social que están afrontando os fogares en España e as especiais consecuencias que iso pode ter, dun modo particular, no ámbito da vivenda xustifican a extraordinaria e urxente necesidade da adopción das medidas propostas, tendo en conta o impacto da crise sanitaria e das medidas adoptadas no contexto do estado de alarma, e a necesidade de salvagardar a protección dos fogares máis vulnerables por un período de tres meses máis, unha vez finalizado o referido estado de alarma.

En relación coa violencia de xénero, a Lei 1/2021, do 24 de marzo, de medidas urxentes en materia de protección e asistencia ás vítimas de violencia de xénero, establece no seu artigo 1 a declaración de servizo esencial dos servizos para as vítimas de violencia de xénero: «Para os efectos do previsto na presente lei, os servizos a que se refiren os artigos 2 a 5 del terán a consideración de servizos esenciais cos efectos previstos no Real decreto 463/2020, do 14 de marzo, polo que se declara o estado de alarma para a xestión da situación da crise sanitaria ocasionada pola COVID-19, e nas súas normas de desenvolvemento; no Real decreto lei 10/2020, do 29 de marzo, polo que se regula un permiso retribuído recuperable para as persoas traballadoras por conta allea que non presten servizos esenciais, co fin de reducir a mobilidade da poboación no contexto da loita contra a COVID-19, e no resto do ordenamento xurídico».

Esta lei ten a súa orixe no Real decreto lei 12/2020, do 31 de marzo, de medidas urxentes en materia de protección e asistencia ás vítimas de violencia de xénero, e o citado artigo 1 é reprodución do artigo 1 do dito real decreto lei.

A violencia de xénero constitúe unha ameaza aos dereitos humanos, entre eles, a vida, a integridade física e psíquica, a saúde, a seguridade e o benestar económico e social das súas vítimas e do conxunto da sociedade. Por iso, é preciso que na situación actual de pandemia internacional (a Organización Mundial da Saúde elevou o 11 pasado de marzo de 2020 a situación de emerxencia de saúde pública de carácter internacional ocasionada pola COVID-19 a pandemia internacional) se manteñan e se desenvolvan as medidas necesarias para garantir o adecuado funcionamento dos servizos destinados á súa protección e asistencia, eliminando os obstáculos que poidan dificultar ou imposibilitar o acceso das vítimas aos medios habituais de asistencia integral, comunicación e denuncia de situacións de violencia de xénero, ou que mesmo dispendo de tales medidas poidan atoparse con que os servizos de asistencia non estean dispoñibles ou non o estean ao nivel habitual de atención.

Estas medidas permitirán garantir os dereitos das vítimas e, en particular, o dereito á asistencia social integral recollido na Lei orgánica 1/2004, do 28 de decembro, de medidas de protección integral contra a violencia de xénero, así como o cumprimento do Convenio do Consello de Europa sobre prevención e loita contra a violencia contra a muller e a violencia doméstica, feito en Istambul o 11 de maio de que 2011, que obriga os Estados parte a adoptaren as medidas que sexan necesarias para previr e dar resposta á violencia contra as mulleres.

Polo exposto, os servizos públicos de información, asesoramento, teleasistencia, asistencia social integral, acollida para vítimas de todas as formas de violencia contra as mulleres, incluídas as vítimas de trata con fins de explotación sexual e de explotación sexual, e o sistema de seguimento por medios telemáticos en materia de violencia de xénero deben ter a consideración de servizo esencial e esta consideración debe manterse tras a finalización da vixencia do estado de alarma. Adicionalmente, considérase necesario incluír un precepto análogo ao artigo 18 sobre servizos esenciais do Real decreto 463/2020, do 14 de marzo, polo que se declara o estado de alarma para a xestión da situación de crise sanitaria ocasionada pola COVID-19. A todo iso responde o artigo 9 deste real decreto lei.

O artigo 10 deste real decreto lei modifica o artigo 8 da Lei 1/2021, do 24 de marzo, de medidas urxentes en materia de protección e asistencia ás vítimas de violencia de xénero, que establece que «As comunidades autónomas e as entidades locais poderán destinar os fondos que lles correspondan do Pacto de Estado contra a violencia de xénero a pór en marcha todos os proxectos ou programas preventivos e asistenciais que se recollen nesta lei, así como calquera outro que, no contexto do estado de alarma, teña como finalidade garantir a prevención, a protección e a atención fronte a todas as formas de violencia contra as mulleres.».

Coa modificación que articula o artigo 10 preténdese desvincular esta previsión da vixencia do estado de alarma, co fin de garantir que as comunidades autónomas e as entidades locais poidan seguir utilizando os fondos do Pacto de Estado contra a violencia de xénero para desenvolver, no seu respectivo ámbito competencial, os programas que sexan necesarios para garantir a prevención, a asistencia e a protección das vítimas de violencia de xénero no contexto específico de vulnerabilidade derivado das medidas de contención da pandemia internacional.

Ás medidas expostas engádense outras tres medidas de carácter social, a primeira delas relativa á prórroga do prazo previsto no artigo 1.2.b) da Lei 44/2015, do 14 de outubro, de sociedades laborais e participadas.

O dito artigo 1.2.b) establece, como requisito para que as sociedades anónimas ou de responsabilidade limitada poidan obter a cualificación de «sociedade laboral», que ningún dos socios sexa titular de accións ou participacións sociais que representen máis da terceira parte do capital social; para indicar, a continuación, como excepción, que «A sociedade laboral a constitúan inicialmente dous socios traballadores con contrato por tempo indefinido, en que tanto o capital social como os dereitos de voto estarán distribuídos ao cincuenta por cento, coa obriga de que no prazo máximo de 36 meses se axusten ao límite establecido neste punto».

A este respecto, hai que ter en conta que, conforme o previsto no artigo 15.2 da mesma lei, cando transcorresen os prazos de adaptación previstos no citado artigo 1, o Ministerio de Traballo e Economía Social ou o órgano competente da comunidade autónoma correspondente, tras a instrución do oportuno expediente, descualificará a sociedade como «sociedade laboral» e ordenará a súa baixa no Rexistro de Sociedades Laborais. A descualificación como laboral comportará a perda e o reintegro dos beneficios e axudas públicas adquiridos como consecuencia da súa condición de sociedade laboral desde o momento en que a sociedade incorra na causa de descualificación.

Coa medida proxectada prevese prorrogar, con carácter extraordinario, o referido prazo máximo de 36 meses por 24 meses máis, para os efectos de evitar as consecuencias que comportaría a descualificación daquelas sociedades laborais ás cales, con motivo da crise económica derivada da pandemia sanitaria, non lles fose posible adaptarse aos

límites establecidos legalmente no prazo máximo de adaptación que neste momento fixa a mencionada lei no seu artigo 1.2.b).

A finalidade desta medida é que a irrupción da crise provocada pola COVID-19 non obstaculice a continuidade e a consolidación das sociedades laborais como fórmula empresarial clave da economía social e da xeración de emprego, minimizando os riscos da súa perda de cualificación e a súa desaparición.

Pola súa banda, a flexibilización temporal do uso do Fondo de Educación e Promoción das cooperativas responde tamén á finalidade de paliar os efectos da COVID-19.

O artigo 56 da Lei 27/1999, do 16 de xullo, de cooperativas, regula o Fondo de Educación e Promoción, que segundo o seu número 1, «...destinarase, en aplicación das liñas básicas fixadas polos estatutos ou a Asemblea Xeral, a actividades que cumpran algunha das seguintes finalidades:

- a) A formación e a educación dos seus socios e traballadores nos principios e valores cooperativos, ou en materias específicas da súa actividade societaria ou laboral e demais actividades cooperativas.
- b) A difusión do cooperativismo, así como a promoción das relacións intercooperativas.
- c) A promoción cultural, profesional e asistencial da contorna local ou da comunidade en xeral, así como a mellora da calidade de vida e do desenvolvemento comunitario e as accións de protección ambiental».

No citado precepto recóllense os aspectos esenciais en canto ao destino e xestión do citado fondo, que é inembargable e irrepartible entre os socios, mesmo no caso de liquidación da cooperativa.

Pola súa banda, a Lei 20/1990, do 19 de decembro, sobre réxime fiscal das cooperativas, establece, no seu artigo 13.3, como causa de perda da condición de cooperativa fiscalmente protexida, «aplicar cantidades do Fondo de Educación e Promoción a finalidades distintas das previstas pola lei»; e, no seu artigo 19.4, no seu parágrafo primeiro, engade que «a aplicación do fondo a finalidades distintas das aprobadas dará lugar, sen prexuízo do disposto no número 3 do artigo 13, á consideración como ingreso do exercicio en que aquela se produza do importe indebidamente aplicado».

En tal sentido, para a aplicación do Fondo de Educación e Promoción das cooperativas a unha finalidade distinta da establecida legalmente –como é o caso das proxectadas, para a dotación de liquidez para o seu funcionamento ou para calquera actividade que axude a frear ou a paliar os efectos da crise sanitaria da COVID-19–, de forma extraordinaria e para o período que resta de exercicio orzamentario, é necesario e urxente aprobar a medida proposta, evitando, con iso, as consecuencias de índole fiscal e orzamentaria que poderían redundar negativamente na xestión destas sociedades ou excluílas do réxime fiscal que lles corresponde, en consideración á súa función social, actividades e características.

A medida permite, de maneira extraordinaria e limitada no tempo, e sempre de acordo cos principios e valores e cos procedementos de autoxestión democrática que caracterizan as cooperativas, destinar o seu Fondo de Educación e Promoción a calquera actividade que axude a frear ou a paliar os efectos da crise sanitaria derivada da COVID-19, ben mediante accións propias ou ben por medio de doazóns a outras entidades, públicas ou privadas, ou a dotar de liquidez a cooperativa para garantir a continuidade do seu funcionamento.

Finalmente, a necesidade de persoal sanitario continuará sendo unha realidade en canto se prolongue a situación de crise sanitaria, independentemente de que estea declarado o estado de alarma, polo que resulta imprescindible facilitarles ás administracións públicas a contratación do dito persoal. Por iso, considérase necesario e urxente manter a vixencia da medida relativa á posibilidade de que os profesionais sanitarios xubilados se poidan incorporar voluntariamente aos servizos de saúde das comunidades autónomas e das cidades con estatuto de autonomía, permitindo a compatibilidade da xubilación e o desenvolvemento de profesións sanitarias sen que se vexa minguada a contía da pensión

que se vaia percibir, co fin de garantir a incorporación do persoal sanitario xubilado aos servizos públicos de saúde.

Trátase dunha medida que foi establecida no artigo 5 do Real decreto lei 3/2021, do 2 de febreiro, polo que se adoptan medidas para a redución da fenda de xénero e outras materias nos ámbitos da Seguridade Social e económico, á cal pretenden dar continuidade os artigos 13 e 14 deste real decreto lei, que é amplamente apoiada tanto por distintas corporacións e asociacións de profesionais sanitarios e sociosanitarios como polos grupos parlamentarios, e que está a ter un grande impacto positivo na xestión e contención da crise sanitaria ocasionada pola COVID-19, polo que se considera imprescindible prolongala no tempo mentres dure a crise sanitaria, con independencia da vixencia ou non do estado de alarma.

Por último, noutra orde de cousas, como se adiantaba ao comezo desta exposición de motivos, ante a expiración da vixencia do estado de alarma, aínda que as autoridades sanitarias dispoñen de competencias para adoptar medidas excepcionais co fin de previr, conter e limitar a crise sanitaria derivada da pandemia, previstas na lexislación ordinaria, non é menos certo que cando se trate de medidas restritivas de dereitos fundamentais estas deben ser obxecto de autorización ou ratificación xudicial, de acordo co previsto na Lei 29/1998, do 13 de xullo, reguladora da xurisdición contencioso-administrativa.

A citada lei foi modificada pola Lei 3/2020, do 18 de setembro, de medidas procesuais e organizativas para facer fronte á COVID-19 no ámbito da Administración de xustiza, co obxecto de atribuír ás salas do contencioso-administrativo da Audiencia Nacional e dos tribunais superiores de Xustiza a competencia para coñecer da autorización ou ratificación xudicial das medidas adoptadas conforme a lexislación sanitaria que as autoridades sanitarias, de ámbito estatal ou distinto ao estatal, respectivamente, consideren urxentes e necesarias para a saúde pública e impliquen limitación ou restrición de dereitos fundamentais cando os seus destinatarios non estean identificados individualmente.

No exercicio desa competencia, as salas dos distintos tribunais superiores de xustiza que se tiveron que pronunciar no seo dos procedementos de ratificación ou autorización desas medidas sanitarias seguiron, en ocasións, unha diferente interpretación do marco sanitario estatal aplicable, e acadáronse posturas diverxentes sobre se este podía servir como título habilitante das restricións e limitacións de dereitos fundamentais impostas polas autoridades sanitarias autonómicas nas medidas adoptadas, en exercicio de competencias propias, con carácter colectivo e xeral para loitar contra a pandemia.

A adopción de medidas restritivas de dereitos fundamentais xustificadas pola acción das administracións públicas para combater a pandemia do coronavirus dirixidas á cidadanía deben ser obxecto de autorización ou ratificación xudicial, de acordo co previsto nos artigos 8.6, segundo parágrafo, 10.8, 11.1 i) e 122 quater da Lei 29/1998, do 13 de xullo, reguladora da xurisdición contencioso-administrativa, segundo a redacción dada pola disposición derradeira segunda da citada Lei 3/2020, do 18 de setembro.

A este respecto, o artigo 15 deste real decreto lei introduce unha modificación á Lei 29/1998, do 13 de xullo, co obxecto de modificar a regulación do recurso de casación no seguinte sentido: con esta reforma do recurso de casación perséguese o obxectivo de posibilitar que a Sala do Contencioso-Administrativo do Tribunal Supremo poida entrar a coñecer sobre os autos adoptados polas referidas salas dos tribunais superiores de xustiza e da Audiencia Nacional nesta materia e poida, ademais, fixar doutrina legal, con intervención das administracións públicas autonómica e estatal, ademais da do Ministerio Fiscal, sobre o alcance da lexislación sanitaria en relación coas limitacións ou restricións de dereitos fundamentais dos cidadáns impostas polas autoridades sanitarias, e todo iso nun prazo moi breve de tempo, que é o que require unha situación sanitaria tan grave e extraordinaria como a que obriga esas autoridades a ter que adoptar esta clase de medidas e para a cal non resultan eficaces os dilatados prazos que precisa o recurso de casación ordinario.

Non obstante, a introdución do recurso de casación fronte aos ditos autos non alcanzará a finalidade perseguida de uniformar doutrina se non se introducen mecanismos legais que garantan a celeridade do dito recurso de casación, de modo que o control

mediante sentenza do Tribunal Supremo produza eficacia ao producirse con inmediatez á decisión xurisdiccional de instancia.

Para iso é preciso introducir unhas normas especiais de procedemento inspiradas polos principios de preferencia e sumariedade. En consecuencia, é necesario que o dito recurso de casación non exixa recurso de reposición previo (a diferenza do resto de recursos de casación contra autos), que non opere o instituto da declaración de caducidade e que o procedemento se tramite de forma sumaria e preferente, incorporando a admisión do recurso ao axuizamento deste sen diferenciar, como sucede agora co recurso de casación contra autos (e tamén sentenzas), entre a fase de admisión e a fase de axuizamento.

Ante a inminente finalización do estado de alarma declarado polo Real decreto 926/2020, do 25 de outubro, e prorrogado tras o Acordo do Congreso dos Deputados do 27 de outubro de 2020 mediante o Real decreto 956/2020, do 3 de novembro, resulta ineludible e urxente abordar a reforma do recurso de casación ante a Sala do Contencioso-Administrativo do Tribunal Supremo co fin de evitar que a situación xurídica descrita nos parágrafos precedentes se volva producir, pois os efectos adversos da pandemia sobre a saúde dos cidadáns persisten e, unha vez que decaia o estado de alarma, as autoridades sanitarias poderán seguir precisando para combatelo da adopción de medidas urxentes e necesarias para a saúde pública que, no caso de que restrinxan ou limiten dereitos fundamentais dos cidadáns, requirirán da preceptiva autorización ou ratificación xudicial polas salas dos tribunais superiores de xustiza e da Audiencia Nacional.

É imprescindible, por tanto, que, no momento de expiración da vixencia do estado de alarma, o sistema procesual previsto na Lei 29/1998, do 13 de xullo, reguladora da xurisdición contencioso-administrativa, conte cun mecanismo idóneo que lle permita á Sala do Contencioso-Administrativo do Tribunal Supremo resolver as dúbidas e diverxencias que sobre a interpretación e aplicación do marco normativo estatal se poidan xerar nos procedementos de autorización e ratificación xudicial das medidas sanitarias.

A modificación do recurso de casación prevista neste real decreto lei non pode ser aprobada mediante o procedemento ordinario de tramitación parlamentaria, pois iso implicaría que, finalizado o estado de alarma e ata a aprobación de tales reformas legislativas, as distintas interpretacións e aproximacións xudiciais ao marco sanitario estatal aplicable se seguirán producindo, sen posibilidade de que a Sala do Contencioso-Administrativo do Tribunal Supremo poida entrar a coñecer delas e poida fixar xurisprudencia sobre as cuestións suscitadas nos procedementos de autorización e ratificación xudicial das medidas sanitarias restritivas ou limitativas de dereitos fundamentais.

Iso explica a extraordinaria e urxente necesidade de acometer con inmediatez unha modificación da actual regulación da Lei 29/1998, do 13 de xullo, reguladora da xurisdición contencioso-administrativa, que introduza a posibilidade de interpor contra os autos ditados nos ditos procedementos un recurso de casación extremadamente áxil e de tramitación preferente que lle permita á Sala do Contencioso-Administrativo do Tribunal Supremo pronunciarse con gran celeridade nesta materia e posibilite a aplicación uniforme do dito marco normativo en todo o territorio nacional.

III

O artigo 86 da Constitución permítelle ao Goberno ditar decretos lei «en caso de extraordinaria e urxente necesidade», sempre que non afecten o ordenamento das institucións básicas do Estado, os dereitos, deberes e liberdades dos cidadáns regulados no título I da Constitución, o réxime das comunidades autónomas nin o dereito electoral xeral.

O real decreto lei constitúe un instrumento constitucionalmente lícito, sempre que, tal como reiteradamente exixiu o noso Tribunal Constitucional (sentenzas 6/1983, do 4 de febreiro, FX 5; 11/2002, do 17 de xaneiro, FX 4; 137/2003, do 3 de xullo, FX 3; 189/2005, do 7 de xullo, FX 3; 68/2007, F 10, e 137/2011, F 7), o fin que xustifica a lexislación de urxencia sexa remediar unha situación concreta, dentro dos obxectivos gobernamentais,

que por razóns difíciles de prever require unha acción normativa inmediata nun prazo máis breve que o requirido pola vía normal ou polo procedemento de urxencia para a tramitación parlamentaria das leis, máxime cando a determinación do dito procedemento non depende do Goberno.

Debe quedar, por tanto, acreditada «a existencia dunha necesaria conexión entre a situación de urxencia definida e a medida concreta adoptada para remediala (SSTC 29/1982, do 31 de maio, FX 3; 182/1997, do 20 de outubro, FX 3, e 137/2003, do de 3 xullo, FX 4)».

En particular, o Tribunal Constitucional avalou de maneira reiterada a adopción de medidas con impacto social en situacións excepcionais e de urxente necesidade. O dito aval demanda a concorrencia material dunha motivación explícita e razoada da necesidade e tamén formal, vinculada coa urxencia que impide acudir á tramitación ordinaria dos textos normativos.

Ademais, dada a urxencia requirida na aplicación destas medidas, ante a inminente expiración da vixencia do estado de alarma o 9 de maio próximo, resulta claro que, de seguirse o procedemento lexislativo ordinario, aínda utilizándose o trámite de urxencia, non se lograría adoptar a tempo estas medidas destinadas a dar a necesaria cobertura xurídica e social a distintas situacións derivadas da situación de crise sanitaria, económica e social ocasionadas pola pandemia da COVID-19, que non cabe vincular exclusivamente á vixencia do estado de alarma, mentres tales situacións de crises, e en ocasións de especial vulnerabilidade, subsistan, ao menos durante un período de tempo.

Este real decreto lei non afecta o ordenamento das institucións básicas do Estado, os dereitos, deberes e liberdades dos cidadáns regulados no título I da Constitución, o réxime das comunidades autónomas nin o dereito electoral xeral.

A práctica totalidade dos seus preceptos formula extensións temporais, puntuais e excepcionais de medidas excepcionais xa adoptadas con anterioridade, ben ao abeiro ou en íntima conexión coa declaración do estado de alarma, ben en íntima conexión coa grave situación de crise ocasionada polas consecuencias da pandemia do SARS-CoV-2.

En particular, en canto á afectación do dereito de propiedade, as medidas prorrogadas encaixan na función social que aquel debe cumprir «entendida non como mero límite externo á súa definición ou ao seu exercicio, senón como parte integrante do dereito mesmo» (STC 37/1987, FX 2.º), polo que a regulación por medio de real decreto lei non pode entenderse como unha afectación que faga desaparecer o dereito, que o converta noutra cousa ou que o faga irrecoñecible (STC 89/1994, do 17 de marzo, FX 5). Respéctanse, ademais, os demais límites materiais do artigo 86.1 da Constitución, en canto que non se regula o réxime xeral do dereito á propiedade privada, senón que se modifican temporalmente elementos puntuais del, relativos á posibilidade de suspensión de procedementos de desafuzamentos e lanzamentos de vivenda en situacións de vulnerabilidade, á prórroga extraordinaria de contratos de arrendamento vencidos en determinadas circunstancias e á posibilidade de solicitar, en determinados supostos, a moratoria ou condonación parcial do pagamento da renda ao arrendatario que se encontre en situación de vulnerabilidade.

Finalmente, o real decreto lei responde, así mesmo, aos principios de boa regulación establecidos no artigo 129 da Lei 39/2015, do 1 de outubro, do procedemento administrativo común das administracións públicas, en particular aos de eficacia, proporcionalidade, seguridade xurídica, transparencia e eficiencia.

A necesidade e eficacia apóianse no interese xeral en que se fundamentan as medidas de protección que se establecen para quen é máis vulnerable. O real decreto lei garda tamén o principio de proporcionalidade porque contén as medidas que se consideran imprescindibles, e por un mínimo prazo, para a consecución dos obxectivos previamente mencionados (STC 139/2016, do 21 de xullo). En particular, tal e como declarou reiteradamente o Tribunal Constitucional (sobre todo a partir da capital STC 37/1987, fundamento xurídico 2.º), a consideración da función social como conformadora do contido mesmo do dereito de propiedade exige dunha indagación exhaustiva da proporcionalidade ou razoabilidade da norma ou da proba dos seus presupostos fácticos; e basta con que a

finalidade da norma se insira con naturalidade na función social da propiedade para determinar a súa constitucionalidade.

Así mesmo, é coherente co vixente ordenamento xurídico, e axústase, por iso, ao principio de seguridade xurídica e, por último, en canto ao principio de transparencia. Esta norma está exenta dos trámites de consulta pública, audiencia e información pública por tratarse dun decreto lei, tal e como autoriza o artigo 26.11 da Lei 50/1997, do 27 de novembro, do Goberno.

Na súa virtude, facendo uso da autorización contida no artigo 86 da Constitución española, por proposta da vicepresidenta primeira do Goberno e ministra da Presidencia, Relacións coas Cortes e Memoria Democrática, dos ministros de Xustiza e de Transportes, Mobilidade e Axenda Urbana, das ministras de Traballo e Economía Social, para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico, de Sanidade, de Dereitos Sociais e Axenda 2030, e de Igualdade, e do ministro de Inclusión, Seguridade Social e Migracións, e logo de deliberación do Consello de Ministros na súa reunión do día 4 de maio de 2021,

DISPOÑO:

CAPÍTULO I

Medidas urxentes no ámbito sanitario

Artigo 1. Control sanitario dos pasaxeiros internacionais.

1. Sen prexuízo das medidas de control de fronteiras que, conforme o dereito de Unión Europea, se poidan adoptar, o Ministerio de Sanidade determinará os controis sanitarios necesarios a que deben someterse os pasaxeiros que cheguen a España e o alcance dos ditos controis, e será o responsable da súa execución. Os ditos controis sanitarios poderán incluír a toma da temperatura, un control documental e un control visual sobre o estado do pasaxeiro.

2. No que se refire ao control documental, os pasaxeiros con orixe en calquera aeroporto ou porto situado fóra do territorio español deberán cubrir un formulario de control sanitario dispoñible no portal web Spain Travel Health ou mediante a aplicación para dispositivos móbiles SpTh-Spain Travel Health. O contido do dito formulario establecerase a persoa titular da Dirección Xeral de Saúde Pública do Ministerio de Sanidade.

Unha vez cuberto o formulario de control sanitario xerarase un código QR que será imprescindible presentar antes de embarcar e chegar a España.

3. Para os efectos do previsto nos números anteriores, as axencias de viaxes, os operadores turísticos e as compañías de transporte aéreo ou marítimo e calquera outro axente que comercialice billetes aéreos ou marítimos vendidos illadamente ou como parte dunha viaxe combinada deberán informar os pasaxeiros, no inicio do proceso de venda dos billetes con destino a España, de todas as medidas de control sanitario e das consecuencias do seu incumprimento. En particular, informarán da obriga de presentar o código QR xerado por Spain Travel Health antes do embarque e das consecuencias do seu incumprimento ou falseamento. Así mesmo, facilitarán o apoio necesario ás persoas que non dispoñan de medios electrónicos para cubrir o formulario de control sanitario.

4. Se no proceso do control sanitario que se efectúe ao chegar se detecta un pasaxeiro sospeitoso de padecer a COVID-19 ou outra patoloxía que poida supor un risco para a saúde pública, realizarase unha avaliación médica na cal se valorarán os aspectos epidemiolóxicos e clínicos do pasaxeiro. No proceso de avaliación médica poderase realizar unha proba diagnóstica de infección activa. Tamén se lles poderá realizar unha proba diagnóstica a aquelas persoas que procedan dun país de risco ou para as cales así se establece no marco da vixilancia activa vinculada a procesos de avaliación do risco.

Se se confirma ou se mantén a sospeita de que o pasaxeiro padece a COVID-19 ou outra patoloxía que poida supor un risco para a saúde pública, activaranse os protocolos establecidos de comunicación cos servizos sanitarios das comunidades autónomas para que se fagan cargo da súa atención e seguimento.

5. En relación coa vía aérea, a implementación dos controis sanitarios deberase realizar en coordinación co xestor aeroportuario. O xestor aeroportuario e as compañías aéreas prestarán a súa colaboración ao Ministerio de Sanidade para a implementación destas medidas. No caso de aeroportos xestionados por Aena S.M.E., S.A. na dita colaboración terase en conta o previsto na disposición adicional primeira da Lei 2/2021, do 29 de marzo, de medidas urxentes de prevención, contención e coordinación para facer fronte á crise sanitaria ocasionada pola COVID-19.

6. En relación coa vía marítima, a implementación dos controis sanitarios nos portos de interese xeral deberase realizar en coordinación coas autoridades portuarias a través de Portos do Estado, que xunto coas compañías navais prestarán a súa colaboración ao Ministerio de Sanidade para a implementación destas medidas. Na dita colaboración terase en conta o previsto na disposición adicional segunda da Lei 2/2021, do 29 de marzo, de medidas urxentes de prevención, contención e coordinación para facer fronte á crise sanitaria ocasionada pola COVID-19.

CAPÍTULO II

Medidas extraordinarias aplicables ás xuntas de propietarios das comunidades en réxime de propiedade horizontal

Artigo 2. Suspensión de obrigas e prórrogas.

1. A obriga de convocar e realizar a xunta de propietarios nas comunidades suxeitas ao réxime de propiedade horizontal quedará suspendida ata o 31 de decembro de 2021.

Durante o mesmo período, queda igualmente suspendida a obriga de aprobar o plan de ingresos e gastos previsibles, as contas correspondentes e o orzamento anual.

3. Durante o mesmo período, ou ata a realización da xunta correspondente, entenderanse prorrogados o último orzamento anual aprobado e os nomeamentos dos órganos de goberno, aínda que no momento da entrada en vigor do presente real decreto lei expirase o prazo legal ou estatutariamente establecido.

Artigo 3. Posibilidade de realizar reunións.

1. Excepcionalmente, durante o dito período a xunta de propietarios poderá reunirse por solicitude do presidente ou da cuarta parte dos propietarios, ou un número destes que represente, polo menos, o 25 por 100 das cotas de participación, se fose necesaria a adopción dun acordo que non poida demorarse ata o 31 de decembro de 2021. Entre os acordos que non poden demorarse entenderanse incluídos, en todo caso, os atinentes ás obras, actuacións e instalacións mencionadas no artigo 10.1.b) da Lei 49/1960, do 21 de xullo, sobre propiedade horizontal, que si requiran acordo da xunta.

2. No suposto previsto neste artigo, a xunta de propietarios poderá realizarse por videoconferencia ou por conferencia telefónica múltiple, sempre que:

- a) todos os propietarios dispoñan dos medios necesarios, o que será comprobado polo administrador con antelación á xunta; e
- b) o secretario recoñeza a identidade dos propietarios asistentes á xunta e así o exprese na acta.

O acordo entenderase adoptado no domicilio en que se encontre o secretario ou o secretario administrador.

3. No suposto previsto neste artigo, será tamén posible a adopción de acordo sen realización de xunta mediante a emisión de voto por correo postal ou comunicación telemática, sempre que poidan cumprirse as debidas garantías de participación de todos os propietarios, identidade do remitente e de recepción da comunicación.

Nestes supostos, o presidente da comunidade solicitaralles o voto a todos os propietarios mediante escrito en que se farán constar a data, o obxecto da votación, que

deberá expresarse de maneira clara, o enderezo ou enderezos habilitados para o envío do voto e o prazo para emitilo, que será de 10 días naturais.

O acordo entenderase adoptado no domicilio en que se atope o secretario ou o secretario administrador e o último día do prazo establecido para a emisión do voto.

Para os efectos do artigo 15.2 da Lei 49/1960, do 21 de xullo, sobre propiedade horizontal, entenderase que o momento de inicio da xunta é o da solicitude do voto por parte do presidente.

4. Non obstante o disposto neste artigo, a xunta de propietarios poderá ter lugar de forma presencial cando se garantan as medidas de seguridade aplicables en cada momento.

5. Para os efectos do artigo 18 da Lei 49/1960, do 21 de xullo, sobre propiedade horizontal, será causa de impugnación dos acordos adoptados conforme o disposto neste artigo o incumprimento das garantías de participación e identificación que nel se establecen.

CAPÍTULO III

Medidas extraordinarias aplicables a situacións de vulnerabilidade económica e social

Sección 1.ª Garantía de subministración

Artigo 4. *Garantía de subministración de auga e enerxía a consumidores vulnerables.*

1. Ata o 9 de agosto de 2021 inclusive, non se lles poderá suspender a subministración de enerxía eléctrica, gas natural e auga a aqueles consumidores nos cales conorra a condición de consumidor vulnerable, vulnerable severo ou en risco de exclusión social, definidas nos artigos 3 e 4 do Real decreto 897/2017, do 6 de outubro, polo que se regulan a figura do consumidor vulnerable, o bono social e outras medidas de protección para os consumidores domésticos. Para acreditar a condición de consumidor vulnerable ante as empresas subministradoras de gas natural e auga bastará a presentación da última factura de electricidade na cal se reflicta a percepción do bono social de electricidade.

2. Así mesmo, para os consumidores anteriores, o período durante o cal estea en vigor esta medida non computará para os efectos dos prazos comprendidos entre o requirimento fidedigno do pagamento e a suspensión da subministración por falta de pagamento establecidos na normativa vixente.

3. Tamén será de aplicación a prohibición da suspensión de subministración descrita no número 1 a aqueles consumidores que non poidan acreditar a titularidade do contrato de subministración, pero cumpran cos requisitos que dan dereito ao recoñecemento da condición de consumidor vulnerable ou vulnerable severo, de acordo co artigo 3 do Real decreto 897/2017, do 6 de outubro, mediante acreditación por certificación da dita circunstancia por parte dos servizos sociais competentes ou por mediadores sociais ante a empresa subministradora, coa cal se xuntará:

a) Fotocopia do NIF ou NIE do consumidor do punto de subministración da vivenda, así como de todos os membros da unidade de convivencia formada por persoas con vínculos de parentesco ou análogos e, de ser o caso, das persoas sen vínculos de parentesco ou análogos entre si que se encontren na vivenda.

b) Certificado de empadramento en vigor, individual ou conxunto, de todos os citados na letra a). Para a dita solicitude, non se requirirá o consentimento das persoas empadroadas no domicilio do solicitante.

Para os efectos do previsto neste punto, serán mediadores sociais as entidades do terceiro sector de acción social que teñan a consideración de entidades do terceiro sector colaboradoras da Administración xeral do Estado, de acordo co previsto no Real decreto lei 7/2013, do 28 de xuño, de medidas urxentes de natureza tributaria, orzamentaria e de fomento da investigación, o desenvolvemento e a innovación.

4. O tratamento dos datos persoais dos consumidores por parte dos servizos sociais competentes ou, de ser o caso, polos mediadores sociais, así como das empresas subministradoras, farase co consentimento do consumidor e de conformidade co previsto na normativa sobre protección de datos persoais.

Sección 2.ª Dereito ao bono social

Artigo 5. Dereito á percepción do bono social por parte de determinados colectivos en situación de vulnerabilidade económica.

1. Terán a consideración de consumidores vulnerables na súa vivenda habitual e nos termos recollidos no Real decreto 897/2017, do 6 de outubro, polo que se regulan a figura do consumidor vulnerable, o bono social e outras medidas de protección para os consumidores domésticos, os consumidores que acrediten, segundo se establece neste artigo e presentando a correspondente declaración responsable incluída no modelo de solicitude, a partir da data de entrada en vigor do presente real decreto lei, que o titular do punto de subministración cumpre os requisitos establecidos no número 2 deste artigo.

Cando o contrato de subministración da vivenda habitual dun profesional por conta propia, ou autónomo, estea a nome da persoa xurídica, o bono social deberá solicitarse para a persoa física, o que implicará un cambio de titularidade do contrato de subministración.

2. Para que un consumidor de enerxía eléctrica poida ser considerado consumidor vulnerable para os efectos deste artigo deberá acreditar, conforme o número 4, que o titular do punto de subministración, ou algún dos membros da súa unidade familiar, está en situación de desemprego, expediente temporal de regulación de emprego (ERTE) ou viu reducida a súa xornada por motivo de coidados, en caso de ser empresario, ou outras circunstancias similares que supoñan unha perda substancial de ingresos, e non acada por iso o conxunto dos ingresos dos membros da unidade familiar, no mes anterior ao momento en que se presenta a solicitude do bono social completa, con toda a documentación requirida, as seguintes cantidades:

- a) 1,5 veces a doceava parte do indicador público de renda de efectos múltiples (IPREM) de 14 pagas, no caso de que non forme parte dunha unidade familiar ou non haxa ningún menor na unidade familiar;
- b) 2 veces a doceava parte do índice IPREM de 14 pagas, no caso de que haxa un menor na unidade familiar;
- c) 2,5 veces a doceava parte do índice IPREM de 14 pagas, no caso de que haxa dous menores na unidade familiar.

Para estes efectos, considérase unidade familiar a constituída conforme o disposto na Lei 35/2006, do 28 de novembro, do imposto sobre a renda das persoas físicas e de modificación parcial das leis dos impostos sobre sociedades, sobre a renda de non residentes e sobre o patrimonio.

Estes multiplicadores de renda respecto do índice IPREM de 14 pagas incrementaranse, en cada caso, en 0,5, sempre que concorra algunha das seguintes circunstancias especiais:

- a) Que o consumidor ou algún dos membros da unidade familiar teña discapacidade recoñecida igual ou superior ao 33 por cento.
- b) Que o consumidor ou algún dos membros da unidade familiar acredite a situación de violencia de xénero, conforme o establecido na lexislación vixente.
- c) Que o consumidor ou algún dos membros da unidade familiar teña a condición de vítima de terrorismo, conforme o establecido na lexislación vixente.
- d) Que o consumidor ou algún dos membros da unidade familiar se encontre en situación de dependencia recoñecida de grao II ou III, conforme o establecido na lexislación vixente.

e) Que o consumidor acredite que a unidade familiar está integrada por un único proxenitor e, polo menos, un menor. Para os únicos efectos de comprobación desta circunstancia especial, o comercializador comprobará, a través do libro de familia e do certificado de empadramento, que non reside na vivenda a cuxa subministración se atopa ligado o bono social un segundo proxenitor.

3. A condición de consumidor vulnerable definida no número anterior e, por tanto, o dereito a percibir o bono social nos termos que corresponda extinguiranse cando deixen de concorrer as circunstancias referidas, e o consumidor estará obrigado a comunicarlle este feito ao comercializador de referencia no prazo máximo dun mes.

A empresa comercializadora de referencia estará obrigada a indicarlle ao consumidor, na última factura que emita antes da data prevista no punto anterior, a data de tal vencemento e informará de que, unha vez superado o dito prazo, o consumidor pasará a ser facturado a prezo voluntario para o pequeno consumidor pola mesma comercializadora de referencia, e con indicación da posibilidade de que o consumidor poida, alternativamente, contratar a súa subministración cun comercializador no mercado libre.

4. Para acreditar a condición de consumidor vulnerable definida no número 2 e solicitar a percepción do bono social, o consumidor debe remitirlle a un comercializador de referencia, a través do enderezo de correo electrónico que apareza na súa páxina web, o modelo de solicitude e declaración responsable dispoñible na páxina web do Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico, xunto coa seguinte documentación acreditativa:

a) En caso de situación legal de desemprego, certificado expedido pola entidade xestora das prestacións.

b) En caso de cesamento de actividade dos traballadores por conta propia, certificado expedido pola Axencia Estatal da Administración Tributaria ou polo órgano competente da comunidade autónoma, de ser o caso, sobre a base da declaración de cesamento de actividade declarada polo interesado.

c) Copia do NIF ou NIE do titular do punto de subministración e, no caso de que forme parte dunha unidade familiar, copia do NIF ou NIE de cada un dos membros para os cales o dito documento sexa obrigatorio.

d) Certificado de empadramento en vigor, individual ou conxunto, do titular do punto de subministración ou de todos os membros da unidade familiar.

e) Libro de familia, no caso de que exista unidade familiar.

f) Declaración responsable do solicitante, relativa ao cumprimento dos requisitos exixidos no número 2.

A comercializadora de referencia remitiralle ao titular do punto de subministración un correo electrónico de confirmación de recepción da solicitude.

5. Respecto da tramitación das solicitudes de percepción do bono social realizadas ao abeiro do presente disposición, teranse en conta as seguintes consideracións:

a) No caso de que a solicitude fose incompleta, o comercializador de referencia, no prazo máximo de cinco días hábiles desde a recepción da solicitude, dirixirase ao consumidor e indicarlle a documentación acreditativa que lle falta.

b) Unha vez recibida polo comercializador de referencia a solicitude do consumidor completa, xunto coa documentación acreditativa, no prazo máximo de cinco días hábiles, o comercializador de referencia debe comprobar que os requisitos se acreditaron conforme se establece neste artigo, e comunicarlle ao consumidor mediante correo electrónico, ou mediante canle telefónica se o consumidor optou por esta opción, o resultado da avaliación.

Para comprobar a correcta acreditación dos requisitos establecidos neste artigo, o comercializador de referencia non requirirá a utilización da plataforma informática dispoñible na sede electrónica do Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico, á cal fai referencia o artigo 8 do Real decreto 897/2017, do 6 de outubro.

c) No caso de que o resultado da comprobación da acreditación sexa positivo e a solicitude de bono social supoña un cambio de comercializador, no referido prazo de cinco

días deberase realizar o cambio de comercializador e a formalización do contrato a prezo voluntario para o pequeno consumidor.

d) O bono social devindicárase a partir do primeiro día do ciclo de facturación en que teña lugar a recepción da solicitude completa coa documentación acreditativa necesaria.

6. Non obstante, os consumidores aos cales se lles recoñeceu a condición de consumidor vulnerable conforme o establecido na disposición adicional sexta do Real decreto lei 30/2020, do 29 de setembro, de medidas sociais en defensa do emprego, e continúen reunindo os requisitos establecidos na dita disposición en 30 xuño de 2021, seguirán posuíndo a dita condición sen necesidade de volvelo acreditar, salvo que con posterioridade á dita data deixen de concorrer neles as circunstancias referidas, caso en que se aplicará o previsto no número 3.

7. En calquera caso, a condición de consumidor vulnerable prevista neste artigo e, por tanto, o dereito a percibir o bono social nos termos que corresponda extinguíranse con data do 9 agosto de 2021, sen prexuízo da posibilidade de acollerse á dita condición en calquera momento anterior ou posterior a esa data, ao abeiro do resto de supostos previstos no Real decreto 897/2017, do 6 de outubro.

Artigo 6. Consecuencias da aplicación indebida do dereito á percepción do bono social por parte de determinados colectivos en situación de vulnerabilidade económica.

1. O titular do contrato de subministración que se beneficiou do dereito a percibir o bono social por parte de determinados colectivos en situación de vulnerabilidade económica sen reunir os requisitos previstos no número 2 do artigo anterior será responsable dos danos e perdas que se puidesen producir, así como de todos os gastos xerados pola aplicación destas medidas excepcionais, sen prexuízo das responsabilidades doutra orde a que a súa conduta puidese dar lugar.

2. O importe dos danos, perdas e gastos non poderá ser inferior ao beneficio indebidamente obtido polo titular do contrato de subministración pola aplicación da norma, o cal incorrerá en responsabilidade, tamén, nos casos en que, voluntaria e deliberadamente, busque situarse ou manterse nos supostos de vulnerabilidade económica coa finalidade de obter a aplicación das medidas reguladas por este real decreto lei.

3. A Administración poderá solicitar en calquera momento toda a información acreditativa do cumprimento dos requisitos, incluídos os de renda, correspondentes a todo o período durante o cal se beneficiou do bono social.

Sección 3.ª Medidas de protección en situacións de vulnerabilidade en materia de vivenda

Artigo 7. Modificación do Real decreto lei 11/2020, do 31 de marzo, polo que se adoptan medidas urxentes complementarias no ámbito social e económico para facer fronte á COVID-19.

Modifícase o Real decreto lei 11/2020, do 31 de marzo, polo que se adoptan medidas urxentes complementarias no ámbito social e económico para facer fronte á COVID-19, nos seguintes termos:

Un. O artigo 1 queda redactado como segue:

«Artigo 1. Suspensión do procedemento de desafiuzamento e dos lanzamentos para fogares vulnerables sen alternativa habitacional.

1. Desde a entrada en vigor do presente real decreto lei e ata o 9 de agosto de 2021, en todos os xuízos verbais que versen sobre reclamacións de renda ou cantidades debidas polo arrendatario, ou a expiración do prazo de duración de contratos subscritos conforme a Lei 29/1994, do 24 de novembro, de arrendamentos urbanos, que pretendan recuperar a posesión do predio, fose suspendido ou non

previamente o proceso nos termos establecidos no artigo 441.5 da dita lei, a persoa arrendataria poderá instar, de conformidade co previsto neste artigo, un incidente de suspensión extraordinaria do desafiuzamento ou lanzamento perante o xulgado por encontrarse nunha situación de vulnerabilidade económica que lle imposibilite atopar unha alternativa habitacional para si e para as persoas coas cales conviva.

Así mesmo, se non estivese sinalada unha data para o lanzamento, por non transcorrer o prazo de dez días a que se refire o artigo 440.3 ou por non ter lugar a vista, suspenderase o dito prazo ou a realización da vista.

Estas medidas de suspensión que se establecen con carácter extraordinario e temporal, en todo caso, deixarán de producir efecto desde o 9 de agosto de 2021.

Para que opere a suspensión a que se refire o punto anterior, a persoa arrendataria deberá acreditar que se encontra nalgunha das situacións de vulnerabilidade económica descritas nas letras a) e b) do artigo 5 do presente real decreto lei mediante a presentación dos documentos previstos no artigo 6.1. O letrado da Administración de xustiza dará traslado da dita acreditación ao demandante, quen no prazo máximo de dez días poderá acreditar perante o xulgado, polos mesmos medios, que se encontra igualmente na situación de vulnerabilidade económica descrita na letra a) do artigo 5 ou en risco de situarse nela, no caso de que se adopte a medida de suspensión do lanzamento.

3. Unha vez presentados os anteriores escritos, o letrado da Administración de xustiza deberalles trasladar inmediatamente aos servizos sociais competentes toda a documentación e solicitaralles aos ditos servizos informe, que deberá ser emitido no prazo máximo de dez días, no cal se valore a situación de vulnerabilidade do arrendatario e, de ser o caso, do arrendador, e se identifiquen as medidas que deberá aplicar a Administración competente.

4. O xuíz, á vista da documentación presentada e do informe de servizos sociais, ditará un auto en que acordará a suspensión do lanzamento se se considera acreditada a situación de vulnerabilidade económica e, de ser o caso, que non debe prevalecer a vulnerabilidade do arrendador. Se non fose acreditada a vulnerabilidade polo arrendatario ou ben debese prevalecer a situación de vulnerabilidade do arrendador, acordará a continuación do procedemento. En todo caso, o auto que fixe a suspensión sinalará expresamente que o 9 de agosto de 2021 se renovará automaticamente o cómputo dos días a que se refire o artigo 440.3 ou se sinalará a data para realizar a vista e, de ser o caso, do lanzamento, segundo o estado en que se atope o proceso.

Acreditada a vulnerabilidade, antes da finalización do prazo máximo de suspensión, as administracións públicas competentes deberán adoptar as medidas indicadas no informe de servizos sociais ou outras que consideren adecuadas para satisfacer a necesidade habitacional da persoa en situación de vulnerabilidade que garantan o seu acceso a unha vivenda digna. Unha vez aplicadas as ditas medidas, a Administración competente deberá comunicarllo inmediatamente ao tribunal e o letrado da Administración de xustiza deberá ditar no prazo máximo de tres días un decreto en que acorde o levantamento da suspensión do procedemento.

5. Para os efectos previstos no artigo 150.4 da Lei 1/2000, do 7 de xaneiro, de axuízamento civil, entenderase que concorre o consentimento da persoa arrendataria pola mera presentación da solicitude de suspensión.

Entenderase igualmente que concorre o consentimento do arrendador para facer a comunicación prevista neste artigo pola mera presentación do escrito en que se alegue a súa situación de vulnerabilidade económica.»

Dous. O artigo 1 bis queda redactado como segue:

«Artigo 1 bis. *Suspensión ata o 9 de agosto de 2021 do procedemento de desafuizamento e dos lanzamentos para persoas economicamente vulnerables sen alternativa habitacional nos supostos dos ordinais 2.º, 4.º e 7.º do artigo 250.1 da Lei 1/2000, do 7 de xaneiro, de axuízamento civil, e naqueloutros en que o desafuizamento derive dun procedemento penal.*

1. Desde a entrada en vigor do presente real decreto lei e ata o 9 de agosto de 2021, en todos os xuízos verbais en que se tramiten as demandas a que se refiren os ordinais 2.º, 4.º e 7.º do artigo 250.1 da Lei 1/2000, do 7 de xaneiro, de axuízamento civil, e naqueloutros procesos penais en que se tramite o lanzamento da vivenda habitual daquelas persoas que a estean habitando sen ningún título habilitante para iso, o xuíz terá a facultade de suspender o lanzamento ata a data en que transcorresen tres meses desde a finalización do estado de alarma.

Estas medidas de suspensión que se establecen con carácter extraordinario e temporal deixarán de producir efecto en todo caso o 9 de agosto de 2021.

Será necesario para poder suspender o lanzamento, conforme o punto anterior, que se trate de vivendas que pertencen a persoas xurídicas ou a persoas físicas titulares de máis de dez vivendas e que as persoas que as habitan sen título se encontren en situación de vulnerabilidade económica por atoparse nalgunha das situacións descritas na letra a) do artigo 5.

O xuíz tomará a decisión logo de valoración ponderada e proporcional do caso concreto, tendo en conta, entre outras que procedan, as seguintes circunstancias:

a) As circunstancias relativas a se a entrada ou permanencia no inmovible está motivada por unha situación de extrema necesidade. Para o efecto de analizar o estado de necesidade, valorarase adecuadamente o informe dos servizos sociais emitido conforme o punto seguinte.

b) As circunstancias relativas á cooperación dos habitantes da vivenda coas autoridades competentes na busca de solucións para unha alternativa habitacional que garantise o seu dereito a unha vivenda digna.

3. Para que opere a suspensión a que se refire o número anterior, quen habite a vivenda sen título deberá ser persoa dependente de conformidade co disposto no número dous do artigo 2 da Lei 39/2006, do 14 de decembro, de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia, vítima de violencia sobre a muller ou ter ao seu cargo, convivindo na mesma vivenda, algunha persoa dependente ou menor de idade.

En todo caso, a persoa ou persoas que ocupan a vivenda sen título deberán acreditar, ademais, que se encontran nalgunha das situacións de vulnerabilidade económica descritas na letra a) do artigo 5 do presente real decreto lei mediante a presentación dos documentos previstos no artigo 6.1. O letrado da Administración de xustiza daralle traslado da dita acreditación ao demandante ou ao denunciante.

4. O letrado da Administración de xustiza deberá trasladar inmediatamente aos servizos sociais competentes toda a documentación e solicitaralles aos ditos servizos informe, que deberá ser emitido no prazo máximo de quince días, en que se valore a situación de vulnerabilidade da persoa ou persoas que fixasen no inmovible a súa vivenda, e se identifiquen as medidas que deberá aplicar a Administración competente.

5. Acreditada a situación de vulnerabilidade da persoa que habite na vivenda e ponderadas polo xuíz todas as demais circunstancias concorrentes, este ditará auto en que acorde, de ser o caso, a suspensión polo tempo que reste ata o 9 de agosto de 2021. Se o solicitante non acredita a vulnerabilidade ou non se atopa entre as persoas con dereito a instar a suspensión conforme o sinalado no número 2, ou concorre algunha das circunstancias previstas no número 6, o xuíz acordará mediante auto a continuación do procedemento.

Durante o prazo máximo de suspensión fixado, as administracións públicas competentes deberán, no caso de quedar constatada a vulnerabilidade económica, adoptar as medidas indicadas no informe de servizos sociais ou outras que consideren adecuadas para satisfacer a necesidade habitacional da persoa en situación de vulnerabilidade que garantan o seu acceso a unha vivenda digna. Unha vez adoptadas as ditas medidas, a Administración competente deberá comunicarlo inmediatamente ao tribunal competente, e o xuíz deberá ditar no prazo máximo de tres días un auto en que acorde o levantamento da suspensión do procedemento e o correspondente lanzamento.

6. Para os efectos previstos no artigo 150.4 da Lei 1/2000, do 7 de xaneiro, de axuízamento civil, entenderase que concorre o consentimento da persoa demandada pola mera presentación da súa solicitude de suspensión.

7. En ningún caso procederá a suspensión a que se refire este artigo se a entrada ou permanencia na vivenda tivo lugar nos seguintes supostos:

a) Cando se producise nun inmovible de propiedade dunha persoa física, se no dito inmovible ten o seu domicilio habitual ou segunda residencia debidamente acreditada, sen prexuízo do número de vivendas de que sexa propietario.

b) Cando se producise nun inmovible de propiedade dunha persoa física ou xurídica que o teña cedido por calquera título válido en dereito a unha persoa física que tivese nel o seu domicilio habitual ou segunda residencia debidamente acreditada.

c) Cando a entrada ou permanencia no inmovible se producise mediando intimidación ou violencia sobre as persoas.

d) Cando existan indicios racionais de que a vivenda se estea utilizando para a realización de actividades ilícitas.

e) Cando a entrada ou permanencia se producise en inmoibles de titularidade pública ou privada destinados a vivenda social e xa lle foi asignada a vivenda a un solicitante pola Administración ou pola entidade que xestione a dita vivenda.

f) Cando a entrada na vivenda se producise con posterioridade á entrada en vigor do presente real decreto lei.»

Tres. O artigo 2 queda redactado como segue:

«Artigo 2. *Prórroga extraordinaria dos contratos de arrendamento de vivenda habitual.*

Nos contratos de arrendamento de vivenda habitual suxeitos á Lei 29/1994, do 24 de novembro, de arrendamentos urbanos, nos cales, dentro do período comprendido desde a entrada en vigor deste real decreto lei e ata o 9 de agosto de 2021, finalice o período de prórroga obrigatoria previsto no artigo 9.1 ou o período de prórroga tácita previsto no artigo 10.1, ambos os artigos da referida Lei 29/1994, do 24 de novembro, de arrendamentos urbanos, poderá aplicarse, logo de solicitude do arrendatario, unha prórroga extraordinaria do prazo do contrato de arrendamento por un período máximo de seis meses, durante os cales se seguirán aplicando os termos e condicións establecidos para o contrato en vigor. Esta solicitude de prórroga extraordinaria deberá ser aceptada polo arrendador, salvo que se fixasen outros termos ou condicións por acordo entre as partes, ou no caso de que o arrendador comunicase nos prazos e condicións establecidos no artigo 9.3 da Lei 29/1994, do 24 de novembro, de arrendamentos urbanos, a necesidade de ocupar a vivenda arrendada para destinala a vivenda permanente para si ou os seus familiares en primeiro grao de consanguinidade ou por adopción, ou para o seu cónxuxe nos supostos de sentenza firme de separación, divorcio ou nulidade matrimonial.»

Catro. O número 1 do artigo 4 queda redactado como segue:

«1. A persoa arrendataria dun contrato de vivenda habitual subscrito ao abeiro da Lei 29/1994, do 24 de novembro, de arrendamentos urbanos, que se encontre en

situación de vulnerabilidade económica, tal e como se define no artigo seguinte, poderá solicitar da persoa arrendadora cando esta sexa unha empresa ou entidade pública de vivenda ou un gran tedor, entendendo por tal a persoa física ou xurídica que sexa titular de máis de dez inmobles urbanos, excluindo garaxes e rochos, ou unha superficie construída de máis de 1.500 m², ata o 9 de agosto de 2021, o aprazamento temporal e extraordinario no pagamento da renda, sempre que o dito aprazamento ou a condonación total ou parcial dela non se conseguise xa con carácter voluntario por acordo entre ambas as partes.»

Artigo 8. *Modificación do Real decreto lei 37/2020, do 22 de decembro, de medidas urxentes para facer fronte ás situacións de vulnerabilidade social e económica no ámbito da vivenda e en materia de transportes.*

Modifícase o Real decreto lei 37/2020, do 22 de decembro, de medidas urxentes para facer fronte ás situacións de vulnerabilidade social e económica no ámbito da vivenda e en materia de transportes, no seguintes termos:

Un. O número 3 da disposición adicional segunda queda redactado como segue:

«3. A solicitude de compensación poderá presentarse ata o 9 de setembro de 2021, e o arrendador deberá formular unha exposición razoada e xustificada da compensación que considere procedente sobre a base dos criterios indicados anteriormente.»

Dous. O número 6 da disposición adicional segunda queda redactado como segue:

«6. A solicitude de compensación poderá presentarse ata o 9 de setembro de 2021, e o titular da vivenda deberá formular unha exposición razoada e xustificada da compensación que considere procedente sobre a base dos criterios indicados anteriormente.»

CAPÍTULO IV

Medidas extraordinarias en materia de violencia de xénero

Artigo 9. *Prórroga da consideración como esenciais dos servizos de protección e asistencia ás vítimas de violencia de xénero.*

1. Para os efectos do previsto na Lei 1/2021, do 24 de marzo, de medidas urxentes en materia de protección e asistencia ás vítimas de violencia de xénero, prorrógase ata o 9 de agosto de 2021 a consideración como esenciais dos servizos establecidos nos seus artigos 2 a 5.

Para estes efectos, as administracións públicas competentes adoptarán as medidas necesarias para asegurar a prestación dos servizos que lles son propios.

3. A mesma exixencia será aplicable a aquelas empresas e provedores que resulten esenciais para a prestación dos citados servizos.

Artigo 10. *Modificación da Lei 1/2021, do 24 de marzo, de medidas urxentes en materia de protección e asistencia ás vítimas de violencia de xénero.*

O artigo 8 da Lei 1/2021, do 24 de marzo, de medidas urxentes en materia de protección e asistencia ás vítimas de violencia de xénero, queda redactado como segue:

«Artigo 8. *Proxectos ou programas financiados con fondos do Pacto de Estado contra a violencia de xénero.*

As comunidades autónomas e as entidades locais poderán destinar os fondos que lles correspondan do Pacto de Estado contra a violencia de xénero a pór en

marcha todos os proxectos ou programas preventivos e asistenciais que se recollen nesta lei, así como calquera outro que, no contexto das medidas de contención da pandemia internacional ocasionada pola COVID-19, teña como finalidade garantir a prevención, protección e a atención fronte a todas as formas de violencia contra as mulleres.»

CAPÍTULO V

Outras medidas extraordinarias de carácter socioeconómico

Artigo 11. *Prórroga do prazo previsto no artigo 1.2.b) da Lei 44/2015, do 14 de outubro, de sociedades laborais e participadas.*

1. Con carácter extraordinario, prorrogase por 24 meses máis o prazo de 36 meses recollido no artigo 1.2.b) da Lei 44/2015, do 14 de outubro, de sociedades laborais e participadas para alcanzar o límite previsto na dita letra.

2. Esta prórroga extraordinaria será aplicable ás sociedades laborais constituídas durante os anos 2017, 2018 e 2019.

Artigo 12. *Flexibilización temporal do uso do Fondo de Educación e Promoción das cooperativas coa finalidade de paliar os efectos da COVID-19.*

1. Ata o 31 de decembro de 2021, o Fondo de Educación e Promoción das cooperativas regulado no artigo 56 da Lei 27/1999, do 16 de xullo, de cooperativas, poderá ser destinado, total ou parcialmente, ás seguintes finalidades:

a) Como recurso financeiro, para dotar de liquidez a cooperativa en caso de necesitalo para o seu funcionamento.

Para estes efectos, o Fondo de Educación e Promoción destinado a esta finalidade deberá ser restituído pola cooperativa con, polo menos, o 30 por cento dos resultados de libre disposición que se xeren cada ano, ata que acade o importe que o dito fondo tiña no momento de adopción da decisión da súa aplicación excepcional e nun prazo máximo de dez anos.

b) A calquera actividade que redunde en axudar a frear a crise sanitaria da COVID-19 ou a paliar os seus efectos, ben mediante accións propias ou ben mediante doazóns a outras entidades, públicas ou privadas.

2. Ata o 31 de decembro de 2021, o Consello Reitor poderá asumir excepcionalmente a competencia para aprobar a aplicación do Fondo de Educación e Promoción nos termos previstos no número 1, cando por falta de medios adecuados ou suficientes a Asemblea Xeral das sociedades cooperativas non poida ser convocada para a súa realización a través de medios virtuais.

3. Para estes exclusivos efectos, non será de aplicación o disposto nos artigos 13.3 e 19.4 da Lei 20/1990, do 19 de decembro, sobre réxime fiscal das cooperativas. Por tanto, o Fondo de Educación e Promoción que fose aplicado conforme a letra a) do número 1 do presente artigo non terá a consideración de ingreso para a cooperativa.

Artigo 13. *Compatibilidade da pensión de xubilación dos profesionais sanitarios co desempeño da súa actividade realizada ao abeiro da Orde SND/232/2020, do 15 de marzo, pola que se adoptan medidas en materia de recursos humanos e medios para a xestión da situación de crise sanitaria ocasionada pola COVID-19, e do Real decreto 926/2020, do 25 de outubro, polo que se declara o estado de alarma para conter a propagación de infeccións causadas polo SARS-CoV-2.*

1. O réxime xurídico da compatibilidade da pensión de xubilación co nomeamento como persoal estatutario previsto para os profesionais sanitarios na disposición adicional décimo quinta do Real decreto lei 11/2020, do 31 de marzo, polo que se adoptan medidas

urxentes complementarias no ámbito social e económico para facer fronte á COVID-19, e no artigo 5 do Real decreto lei 3/2021, do 2 de febreiro, polo que se adoptan medidas para a redución da fenda de xénero e outras materias nos ámbitos da seguridade social e económico, será tamén aplicable aos profesionais sanitarios cuxa prestación de servizos realizada por requirimento da autoridade competente da comunidade autónoma, polo Instituto Nacional de Xestión Sanitaria nas cidades autónomas de Ceuta e Melilla, ou polo Ministerio de Defensa na Rede Hospitalaria da Defensa, segundo os casos, se efectúe ou se realizase ao abeiro do ordenamento laboral, ben directamente coas comunidades autónomas e os organismos indicados, ben a través de centros privados.

Este réxime de compatibilidade manterase en canto subsista o contrato de traballo ou, de ser o caso, o nomeamento estatutario levado a cabo ao abeiro deste precepto ou da normativa indicada nel e, como máximo, ata o 31 de decembro de 2021.

2. As prestacións de servizos dos profesionais sanitarios en centros privados que se viñesen realizando, nos termos previstos no número anterior, en virtude dun contrato laboral suscrito con anterioridade á entrada en vigor desta norma deberán ser comunicadas ao Instituto Nacional da Seguridade Social no prazo dun mes desde a entrada en vigor deste real decreto lei.

Artigo 14. Compatibilidade da pensión de xubilación das e dos profesionais que exercen a medicina e a enfermaría co desempeño da súa actividade realizada para a xestión da situación de crise sanitaria ocasionada pola COVID-19.

1. Poderán compatibilizar a percepción da pensión de xubilación ata o 31 de decembro de 2021 as e os profesionais que exercen a medicina e a enfermaría e que en virtude de nomeamento estatutario ou contrato laboral presten servizos tanto en centros sanitarios públicos como privados, co obxecto de levar a cabo tarefas dirixidas á loita contra a COVID, sempre que a incorporación ao servizo activo derive das autorizacións acordadas pola autoridade sanitaria competente.

As prestacións de servizos destes profesionais sanitarios que se vaian realizar en centros pertencentes ao sector privado ao abeiro do previsto no número anterior deberán ser comunicadas ao Instituto Nacional da Seguridade Social con carácter previo ao inicio da actividade.

2. A persoa beneficiaria terá a consideración de pensionista para todos os efectos.

3. Durante a realización deste traballo por conta allea compatible coa pensión de xubilación, mantense a obriga de afiliación, alta, baixa e variación de datos prevista no artigo 16 do texto refundido da Lei xeral da seguridade social e a obriga de cotizar nos termos dos artigos 18 e 19 do mesmo texto legal, pero non será de aplicación o disposto no seu artigo 153.

4. Durante a realización deste traballo estarán protexidos fronte a todas as contingencias comúns e profesionais, sempre que reúnan os requisitos necesarios para causalas, e será de aplicación o réxime de limitación das pensións, incompatibilidades e o exercicio do dereito de opción, previstos no texto refundido da Lei xeral da seguridade social.

5. O dereito ao subsidio por incapacidade temporal que se cause durante esta situación extinguirase pola finalización do traballo por conta allea, ademais de polas causas xerais previstas na normativa vixente.

6. Unha vez finalizado o traballo por conta allea, as cotizacións realizadas durante esta situación poderán dar lugar á modificación da porcentaxe aplicable á base reguladora da pensión de xubilación, a cal permanecerá inalterable. Estas cotizacións non producirán efecto en relación coas porcentaxes adicionais previstas no artigo 210.2 do texto refundido da Lei xeral da seguridade social e na disposición adicional décimo sétima do texto refundido de Lei de clases pasivas do Estado.

Así mesmo, as cotizacións indicadas producirán efectos exclusivamente para determinar a porcentaxe aplicable ás xubilacións anticipadas xa causadas, mantendo a mesma base reguladora.

CAPÍTULO VI

Medidas extraordinarias na orde xurisdiccional contencioso-administrativa

Artigo 15. *Modificación da Lei 29/1998, do 13 de xullo, reguladora da xurisdición contencioso-administrativa.*

A Lei 29/1998, do 13 de xullo, reguladora da xurisdición contencioso-administrativa, queda modificada como segue:

Un. Engádesse un novo número 1 bis ao artigo 87 co seguinte contido:

«1 bis. Serán susceptibles de recurso de casación, en todo caso, os autos ditados en aplicación do artigo 10.8 e do artigo 11.1.i) desta lei.»

Dous. Modifícase o número 2 do artigo 87, que queda redactado da seguinte maneira:

«2. Para que poida prepararse o recurso de casación nos casos previstos no número 1, é requisito necesario interpor previamente o recurso de reposición. Porén, non será requisito necesario interpor previamente recurso de reposición nos recursos de casación contra os autos a que se refire o número 1 bis.»

Tres. Engádesse un novo artigo 87 ter, co seguinte contido:

«Artigo 87 ter.

1. O recurso de casación contra autos ditados en aplicación do artigo 10.8 e do artigo 11.1.i) desta lei iníciase mediante escrito presentado ante a Sala do Contencioso-Administrativo do Tribunal Supremo en que as partes comparecerán e interporán directamente o recurso de casación.

2. A parte recorrente, o mesmo día en que interpoña o recurso, deberá presentar escrito ante a sala de instancia pondo no seu coñecemento o feito da interposición, e a dita sala deberá, no día seguinte hábil a esa comunicación, remitir o testemuño das actuacións seguidas no procedemento en que se ditou o auto impugnado á Sala do Contencioso-Administrativo do Tribunal Supremo.

3. O escrito de comparecencia e interposición deberá presentarse no prazo de tres días hábiles contados desde a data de notificación do auto impugnado e, con acompañamento de testemuño do dito auto, exporá os requisitos de procedemento, sinalando a cuestión de interese casacional sobre a cal se interesa que se fixe doutrina e as pretensións relativas ao axuízamento do auto impugnado.

4. Se o obxecto da autorización ou ratificación fose unha medida adoptada por unha autoridade sanitaria de ámbito distinto ao estatal en cumprimento de actuacións coordinadas en saúde pública declaradas polo Ministerio de Sanidade, de ser o caso, logo de acordo do Consello Interterritorial do Sistema Nacional de Saúde, tamén posuirá lexitimación activa no presente recurso a Administración xeral do Estado.

5. Cando as circunstancias do caso o fagan necesario e, en todo caso, cando a demora na resolución poida causar prexuízos irreversibles, as partes poderán solicitar no escrito de interposición que se habiliten os días inhábiles para tramitar e resolver o recurso de casación. Contra a decisión que denegue a habilitación solicitada non caberá recurso.

6. Presentado o escrito, será enviado de inmediato á sección competente que corresponda por quenda para a tramitación e decisión, que o tramitará preferentemente, e darase traslado ao Ministerio Fiscal e ás partes para que comparezan e formulen alegacións por prazo común de tres días.

7. Transcorrido o prazo de alegacións, e sen que resulte de aplicación o previsto no artigo 128.1 da presente lei sobre a declaración de caducidade, a

sección competente para a tramitación e decisión fixará doutrina e resolverá sobre as cuestións e pretensións formuladas, no prazo dos cinco días seguintes.

8. Aplicaranse a todos os escritos os requisitos de extensión máxima e as normas de estilo establecidas pola sala, en cumprimento do disposto no artigo 87 bis.3 da presente lei.»

Catro. Modifícase o artigo 122, que queda redactado da seguinte maneira:

«Artigo 122 quater. *Autorización ou ratificación xudicial das medidas que as autoridades sanitarias consideren urxentes e necesarias para a saúde pública e impliquen limitación ou restrición de dereitos fundamentais.*

Na tramitación das autorizacións ou ratificacións a que se refiren os artigos 8.6, segundo parágrafo, 10.8 e 11.1.i) da presente lei será parte o Ministerio Fiscal. Esta tramitación terá sempre carácter preferente e deberá resolverse mediante auto nun prazo máximo de tres días naturais.»

Disposición derogatoria única. *Derrogación normativa.*

1. Quedan derogadas cantas disposicións de igual ou inferior rango se opoñan ao disposto no presente real decreto lei.

2. Quedan derogadas expresamente as seguintes disposicións:

a) O artigo 16 do Real decreto lei 7/2020, do 12 de marzo, polo que se adoptan medidas urxentes para responder ao impacto económico da COVID-19.

b) O artigo 13 do Real decreto lei 15/2020, do 21 de abril, de medidas urxentes complementarias para apoiar a economía e o emprego.

c) A disposición adicional sexta do Real decreto lei 23/2020, do 23 de xuño, polo que se aproban medidas en materia de enerxía e noutros ámbitos para a reactivación económica.

Disposición derradeira primeira. *Títulos competenciais.*

1. O capítulo I deste real decreto lei dítase ao abeiro do disposto no artigo 149.1.16.^a da Constitución española, que lle atribúe ao Estado a competencia sobre sanidade exterior.

2. O capítulo II deste real decreto lei dítase ao abeiro do disposto no artigo 149.1.8.^a da Constitución española, que lle atribúe ao Estado a competencia exclusiva en materia de lexislación civil, sen prexuízo da conservación, modificación e desenvolvemento por parte das comunidades autónomas dos dereitos civís, forais ou especiais, alí onde existan.

3. O capítulo III deste real decreto lei dítase ao abeiro do disposto no artigo 149.1, ordinais 13.ª e 25.ª, da Constitución española, que lle atribúen ao Estado a competencia exclusiva para determinar as bases e coordinación da planificación xeral da actividade económica e as bases do réxime mineiro e enerxético, respectivamente.

4. O capítulo IV dítase ao abeiro do establecido no artigo 149.1, ordinais 1.ª, 14.ª e 29.ª da Constitución española, que lle atribúen ao Estado a competencia en materia de regulación das condicións básicas que garantan a igualdade de todos os españois no exercicio dos dereitos e no cumprimento dos deberes constitucionais, facenda xeral e seguridade pública, respectivamente.

5. O capítulo V dítase ao abeiro do disposto no artigo 149.1, ordinais 6.ª, 7.ª e 17.ª da Constitución española, que lle atribúen ao Estado, respectivamente, as competencias exclusivas sobre lexislación mercantil e laboral, e en materia de lexislación básica e réxime económico da Seguridade Social.

6. O capítulo VI deste real decreto lei dítase ao abeiro do establecido no artigo 149.1.6.^a da Constitución española, que lle atribúe ao Estado a competencia exclusiva en materia de lexislación procesual.

7. A disposición derogatoria única dítase ao abeiro do establecido polo artigo 149.1, ordinais 6.ª, 16.ª e 18.ª da Constitución española, que lle atribúen ao Estado,

respectivamente, as competencias sobre lexislación mercantil, sanidade exterior e en materia de lexislación básica sobre contratos e concesións administrativas.

Disposición derradeira segunda. *Entrada en vigor.*

O presente real decreto lei entrará en vigor o día 9 de maio de 2021.

Dado en Madrid o 4 de maio de 2021.

FELIPE R.

O presidente do Goberno,
PEDRO SÁNCHEZ PÉREZ-CASTEJÓN